

İhlâs Risâlesini daha sık okuyalım

Abdullah Bey: “Bazen olmadık zamanlarda ortaya çıkan ve hizmetlerimize doğrudan zarar veren ‘birbirini sevmemeyi ve adaveti’ kardeşler arasında nasıl öldürebiliriz?”

Bedüzzaman Hazretleri İhlâs Risâlesine başlarken, mühim bir uyarı yapıyor: “Bu Lem’a lâakal her on beş günde bir defa okunmalı” diyor. Kendimizi sorgulamaya buradan başlayalım: Okuyor muyuz?

Okumayınca uygulama da olmuyor veya uygulamada aksamalar görülüyor. İhlâsta aksamalar olunca, bu, hizmetimize ve amelimize doğrudan yansıyor. Adâvet ve husûmet de bu boşluktan fırsat bulup kalbimize sokuluyor ve yerleşiyor.

Üstad Hazretleri İhlâs Risâlesinin Birinci Düsturunda halkın beğenisiyle Hakkın beğenisini mukayese ediyor. Buna göre, hareket noktamız ya halkın beğenisi olacaktır, ya da Hakkın beğenisi. Halkın beğenisini esas alırsak orada adâvetin ve husûmetin bulunması olağan bir şeydir. Bundan şikâyet etmemize gerek yoktur.

Hakkın rızasını esas aldığımızda ise, buraya kardeşler arası adâvet girmez. Çünkü burada hakem Haktır, yargıç Haktır, yaratıcı Haktır, sorgu sahibi Haktır, rızâ sahibi Haktır. O’nun rızâsı ise birbirimizi itham etmekte, suçlamakta, yargılamakta ve gıyâben mahkûm etmekte değil; affetmekte, bağışlamakta, sîneye çekmekte, yutmakta, Allah’a havâle etmekte ve uhuvveti bozucu tavırlardan uzaklaşmaktadır. Eğer bunun tersini yapıyorsak orada ihlâs, yani Hakkın rızâsını kazanma endişesini arayabilir miyiz?

İhlâs Risâlesinin İkinci Düsturunda Üstad Bedüzzaman Hazretleri, hizmet-i Kur’âniyede bulunan kardeşlerimizi tenkid etmemeyi ve onların üstünde fazîlet satıcısı durumuna düşerek onların gıpta damarını tahrik etmemeyi ısrarla ve bir prensip çerçevesinde işliyor.

Bu düsturun aksine olarak; eğer birbirimizi tenkid ediyorsak, eğer birbirimizin fazîletini yetersiz görüp kendi fazîletimizi öne sürüyorsak, onların gıpta damarını tahrik etmiş oluruz. Burada ise adâvet ve husûmet yol bulup kalbimize girer. Bir yerde tenkid varsa, fazîlet satıcılığı varsa, orada adâvet, haset, husûmet, fitneâ€|vs. gibi alçak damarlar da vardır. Olmasın dersek, tenkîdden ve fazîlet satıcılığından

vazgeçmemiz gerekecektir. Vazgeçmiyorsak, adâvetten ve husûmetten boşuna ne diye şikâyet ediyoruz? Boşuna ne diye kendimizi aldatıyoruz?

İhlâs Risâlesinin Üçüncü Düsturunda Üstad Bedüzzaman Hazretleri, bütün kuvvetimizi ihlâsta ve hakta bilmemiz gerektiğini bildiriyor. Bu düstura göre, kardeşlerimizin nefislerini şerefte, makamda, halkın teveccühünde, hattâ maddî menfaat gibi nefsimizin hoşuna gidecek şeylerde nefsimize tercih etmeliyiz.

Aksi olursa, yani kendi nefsimizi şerefte, makamda, halkın beğenisinde veya maddî menfaatlerde tercih edersek orada adâvet başlar, husûmet başlar, kin başlar, nefret başlar, fitne başlar, fesât başlar. Kendi nefsimizi tercih etmemizin normal ve tabîî sonucu budur çünkü. O zaman da bütün bunlardan şikâyet etmeye hakkımız olmaz. Kardeşler arasında neden adâvet var, sorusu boşlukta kalır. Bütün barış çabaları sonuçsuz kalmaya mahkûm olur. Çünkü Üçüncü Düstur tersine işletilmektedir.

Dördüncü Düsturda Üstad Bedüzzaman Hazretleri, en zor prensipleri vazediyor. Buna göre kardeşlerimizin meziyetlerini şahıslarımızda göreceğiz, fazîletlerini ve üstünlüklerini kendimizde bileceğiz ve kardeşlerimizin şerefleriyle iftihar duyacağız.

Biz ise kendi kişisel beğenilerimizi ön plâna çıkarıyoruz, hatırsız nefsimizin yanımızdaki hatırından dolayı bu prensibi tersine işletiyoruz ve bu prensibin uygulanırlığını ortadan kaldırıyoruz. İşte düşmanlık da, adâvet de, husûmet de buradan sonra sökün edip geliyor. Biz muhabbete liyâkat göstermeyince, adâvet, husûmet, ihtilâf ve ikilik bir îlâhî tokat olarak geliyor. Kaynaşma ve kardeşlik sünnetini böylece rafa kaldırmış oluyoruz. Şüphesiz bunun âhirette vebali ve günahı vardır!

Bizim bu düsturda tersine işlettiğimiz bir prensip de, “fenâ fi’l-ihvân” prensibidir. 1 Eğer sırf bu prensibi işletsek emin olun aramızda hiçbir dert, hiçbir münâkaşa, hiçbir husûmet ve hiçbir fitne kalmayacak! Çünkü zaten kardeşimizde fenâ olmuşuz! Bunun gereği olarak kardeşimizin meziyetini meziyetimiz saymışız, kardeşimizin kusurunu ve hatâsını da kusurumuz ve hatâmız bilmişiz. Tefânî sırrı budur! Burada eleştirmek ve suçlamak yoktur. Eleştirmek ve suçlamak olmayınca fitrî olarak adâvet de olmayacaktır, kin de olmayacaktır, garaz da olmayacaktır! Çünkü şeytan fırsat bulup kardeşler arasına giremeyecektir!

Oysa bu sırrı tersine işlettiğimizde, yani ya yalnız nefsimizle fânî olduğumuzda, ya da yalnız sevdiğimiz ve tercih ettiğimiz kardeşlerimizle fânî olduğumuzda, diğer bir grup kardeş dışarıda kalmaktadır! Ne var ki buna da hakkımız ve haddimiz bulunmamaktadır. Bir grup kardeşi dışarıda bırakmayı ihlâs prensipleri ile izah

etmek mümkün değildir.

Dışarıda bıraktığımız bu bir kısım kardeşlere karşı tefânî sırrını işletmemekteyiz. İşte burada da kin ve garaz, adâvet ve husûmet, nefret ve ihtilâf yol bulup girebilmektedir.

Kardeşler arasında İhlâs Risâlesini hakem kılmaya şiddetle ihtiyacımız vardır.

Dipnotlar:

1- Lem'alar, 167